

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENT GUVERNAMENTAL

*Text tradus și redactat de Direcția Generală Agent Guvernamental.
Poate fi supus revizuirii redacționale.*

SECȚIA A TREIA

DECIZIE

Semion TOPOROVSKI c. Republicii Moldova

(Cererea nr. 50857/08)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a doua), statuînd într-un comitet compus din următorii judecători:

Kristina Pardalos, *Președinte*,

Valeriu Grițco,

Branko Lubarda, *judecători*,

and Marialena Tsirli, *Grefier adjunct al Secțiunii*,

Avînd în vedere cererea de mai sus depusă la 9 aprilie 2008,

Avînd în vedere observațiile prezentate de către Guvernul Republicii Moldova și observațiile în replică prezentate de reclamant,

Deliberînd, decide:

ÎN FAPT

1. Reclamantul, dl Semion Toporovski, este cetățean al Republicii Moldova, născut în 1961 și locuiește în Chișinău. El a fost reprezentat la Curte de către dl S. Goțonoagă, avocat care practică în Chișinău.

2. Guvernul Republicii Moldova (“Guvernul”) a fost reprezentat de către agentul său, dl L. Apostol.

A. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

3. Circumstanțele cauzei, prezentate de părți, pot fi rezumate după cum urmează.

4. În perioada 1996-1997 reclamantul a fost membru al Consiliului Băncii Vias și, de asemenea, director al Corporației Vias și membru al Consiliului Director al Companiei Vibropribor.

5. În 1996 el a fost acuzat de o serie de infracțiuni, toate legate de presupusul abuz de putere în diferitele societăți menționate mai sus, în special de fraudă.

6. Unul dintre cele zece capete de acuzare care au făcut obiectul unor proceduri penale, se referea la un credit emis de Banca Vias pentru Compania Vibropribor la de 8 august 1997 și despre care se pretindea că a fost înșușit în mod ilegal. Acest împrumut special și evenimentele care au urmat au făcut obiectul unei urmăriri penale în cazul *Băncii Vias c. Moldovei*, nr. 32760/04 din 6 noiembrie 2007. Potrivit reclamantului, există o legătură între decizia de redeschidere a urmăririi penale în cazul său și procedura în fața Curții, care s-a încheiat cu hotărârea *Banca Vias*, citată anterior.

7. La 9 iunie 2006 Judecătoria sectorului Botanica a achitat reclamantul pentru toate capetele de acuzare din lipsă de probe. Împotriva hotărârii a fost depus apel de către Banca Vias, care era parte civilă în proces.

8. La 1 decembrie 2006 Curtea de Apel Chișinău a menținut hotărârea instanței inferioare, anulând numai partea din hotărâre cu privire la pretențiile de drept civil depuse de mai multe părți private, inclusiv Banca Vias.

9. La data de 1 februarie 2007 decizia a devenit definitivă întrucât nu a fost depus nici un recurs în casare în termenul de două luni, prevăzut pentru această procedură.

10. Potrivit reclamantului, printr-o scrisoare din 19 decembrie 2006 Procuratura Generală a răspuns unui deputat că nu avea niciun motiv să conteste hotărârile de mai sus, deoarece nu existau erori de fapt sau de drept și nici o problemă juridică de importanță generală nu era invocată în aceste hotărâri. De asemenea, reclamantul a susținut că la data de 2 aprilie 2007, procurorul S. B. a emis o notă informativă, în care el a repetat, în esență, declarația făcută în scrisoarea din 19 decembrie 2006.

11. Guvernul a contestat veridicitatea scrisorii din 19 decembrie 2006, deoarece îi lipsea un număr de înregistrare la ieșire și a susținut că o astfel de scrisoare nu a fost transmisă în mod oficial de către Procuratura Generală. Guvernul s-a referit și la o scrisoare din data de 11 decembrie 2006, prin care Procuratura Generală a răspuns aceluiși deputat că nu avea dreptul să conteste decizia cu recurs, deoarece aceasta a devenit definitivă după adoptarea sa. Această scrisoare nu conținea nicio declarație cu privire la absența unor erori. Guvernul s-a referit, de asemenea, la o scrisoare din data de 11 decembrie 2006, prin care procurorul S.B. a informat partea civilă cu privire la rezultatul unei proceduri de recurs și cu privire la intenția sa de a lua în considerare depunerea unui recurs odată ce textul integral al hotărârii din 1 decembrie 2006 îi va fi comunicat.

12. La 2 octombrie 2007 Procuratura Generală a depus un recurs împotriva hotărârii din 1 decembrie 2006. Recursul a fost semnat de procurorul S. B.

13. Reclamantul a solicitat instanței să respingă acest recurs ca fiind tardiv, referindu-se la articolul 422 din Codul de procedură penală (a se vedea paragraful 17 de mai jos).

14. La 19 februarie 2008, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul formulat de către Procuratura Generală și a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău. Instanța a constatat că, potrivit unui înscris din dosar, procurorul a obținut o copie a deciziei de apel la data de 17 ianuarie 2007 și a susținut că, din acest motiv, recursul depus la 2 octombrie 2007 nu era tardiv.

15. La 18 decembrie 2008, Curtea de Apel Chișinău a reexaminat cazul și a adoptat aceeași hotărâre ca și la 1 decembrie 2006. În cele din urmă, la 19 mai 2009 Curtea Supremă de Justiție a menținut această hotărâre.

16. Printr-o scrisoare din 25 noiembrie 2011, reclamantul a informat Curtea că a intenționat să facă uz de noul remediu creat pentru a se plînge de durata nerezonabilă a procedurilor, în conformitate cu Legea nr. 87. El nu a contestat eficiența noului remediu.

17. Printr-o scrisoare din 23 august 2014, reclamantul a informat Curtea că a inițiat o procedură în temeiul Legii nr. 1545 avînd ca obiect repararea prejudiciilor rezultate în urma urmării penale ilegale și că, la 23 aprilie 2014, Curtea Supremă de Justiție a respins pretențiile sale ca fiind tardive.

B. Dreptul intern relevant

18. În conformitate cu articolul 422 din Codul de procedură penală, în redacția valabilă la momentul evenimentelor, un recurs în anulare poate fi depus în termen de două luni de la pronunțarea deciziei în apel, dacă legea nu prevede altfel, iar în cazul în care textul integral al deciziei este furnizat la o dată ulterioară, de la data la care părțile sunt informate în scris cu privire la semnarea textului hotărîrii complete. În conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură penală, astfel cum era formulat la momentul evenimentelor, un recurs se consideră inadmisibil dacă este depus în afara termenului legal. În conformitate cu articolul 466 din Codul de procedură penală, o decizie de apel devine definitivă după ce nici un recurs în casare nu este depus în termenul prevăzut.

19. Legea nr. 87, care a creat un nou remediu pentru a aborda plîngerile cu privire la durata excesivă a procedurilor, a intrat în vigoare la 1 iulie 2011. Detalii suplimentare ale legii sunt stabilite în decizia Curții în cauza *Balan c. Moldovei* (dec.), nr. 44746/08, 24 ianuarie 2012.

20. Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 prevede compensarea prejudiciilor cauzate de actele ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești care trebuie plătite persoanelor achitate în cadrul procedurilor penale. Dispozițiile relevante ale legii au fost stabilite în cauza *Șarban c. Moldovei*, nr. 3456/05, § 54, 4 octombrie 2005.

PRETINSE VIOLĂRI ALE CONVENȚIEI

21. Reclamantul s-a plîns în temeiul articolului 6 din Convenție, că durata procedurilor a fost excesivă.

22. De asemenea, reclamantul s-a plîns în temeiul articolului 7 din Convenție că Curtea Supremă de Justiție nu și-a motivat hotărîrea sa din 19 februarie 2008 privind remiterea cazului pentru o nouă examinare.

23. Reclamantul s-a plîns în temeiul articolului 4 din Protocolul 7 la Convenție precum că redeschiderea procedurilor penale a avut drept rezultat o urmărire penală repetată pentru aceleași fapte, pentru care el a fost deja achitat prin hotărîrea definitivă din 1 decembrie 2006.

24. Reclamantul s-a plîns, în esență, în conformitate cu articolul 18 din Convenție, coroborat cu articolul 6 din Convenție, că redeschiderea procedurilor penale împotriva sa a avut drept scop să-l descurajeze de la revendicarea banilor acordați de Curte în cauza *Băncii Vias*, citată mai sus.

ÎN DREPT

A. Plîngere cu privire la casarea ilegală a unei hotărîri definitive

25. Bazîndu-se pe articolul 7 din Convenție și pe articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție, reclamantul s-a plîns că hotărîrea Curții Supreme din 19 februarie 2008 a casat hotărîrea definitivă din 1 decembrie 2006 și a redeschis procedurile penale fără motive suficiente și prin încălcarea principiului *ne bis in idem* prin susținerea unui recurs tardiv.

26. Această plîngere a fost comunicată în conformitate cu articolul 6 § 1 din Convenție, care are următorul conținut:

”Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”

27. Guvernul a susținut că reclamantul și-a pierdut statutul de victimă, datorită faptului că, după rejudecarea cazului, instanțele l-au achitat în cele din urmă, la 19 mai 2009. De asemenea, Guvernul a susținut că, după achitarea sa definitivă, reclamantul nu a pretins despăgubiri în temeiul Legii nr. 1545.

28. Reclamantul nu a comentat acest fapt.

29. Curtea notează că un inculpat achitat nu mai poate pretinde a fi victimă a unor presupuse încălcări ale Convenției în timpul procesului (a se vedea *X. c. Austriei*, nr. 5575/72, decizia Comisiei din 8 iulie 1975; Decizii și Rapoarte (DR) 1, p. 44 și *X. c. Regatului Unit*, nr. 8083/77, decizia Comisiei din 13 martie 1980 DR 19, p.223). Cu toate acestea, concluzia dată se referă numai la cazul în care solicitantul nu mai este deloc afectat, fiind scutit de orice efecte în dezavantajul său (a se vedea *Jón Kristinsson c. Islandei*, hotărîrea din 1 martie 1990, în seria A nr. 171- B, opinia Comisiei, p. 48, § 36, și *Correia de Matos c. Portugaliei* (dec.), nr. 48188/99 la 15 noiembrie 2001). Curtea reamintește, de asemenea, că o achitare în sine nu neagă persoanei în cauză statutul de victimă privind întârzierile excesive (*Wall c. Poloniei* (dec.), Nr. 58369/00, 1 octombrie 2002).

30. Curtea notează că, după redeschiderea procedurilor penale împotriva sa, reclamantul a fost din nou achitat printr-o hotărîre definitivă. Nu există nici un indiciu că reclamantul ar fi suferit vre-un prejudiciu continuu.

31. În consecință, Curtea, avînd în vedere jurisprudența sa, consideră că reclamantul nu poate pretinde statutul de victimă a presupusei încălcări a Convenției, astfel cum se prevede la articolul 34.

32. Rezultă că această plîngere este incompatibilă *ratione personae* cu prevederile Convenției în sensul articolului 35 § 3 (a) și trebuie să fie respinsă în conformitate cu articolul 35 § 4 din Convenție.

B. Plîngere cu privire la durata excesivă a procedurilor

33. Reclamantul s-a plîns că durata procedurilor a fost incompatibilă cu "termenul rezonabil", prevăzut la articolul 6 § 1 din Convenție.

34. Curtea reamintește că în *Balan c. Moldovei* ((dec.), Nr. 44746/08, 24 ianuarie 2012) și *Mînăscuță c. Moldovei* ((dec.), Nr. 31856/07, 14 februarie 2012) s-a statuat că noul remediu introdus prin Legea nr. 87 a fost conceput pentru a aborda problema executării întârziate a hotărîrilor și durata excesivă a procedurilor și că acesta este un remediu eficient. De asemenea, Curtea a considerat că, în pofida faptului că noul remediu a devenit disponibil abia după introducerea acestor cereri, reclamanții erau obligați să-l folosească și că utilizarea acestuia nu constituia o problemă pentru aceștia și nici pentru alți solicitanți, aflați într-o poziție similară.

35. Curtea constată că, în speță, reclamantul a fost de acord să utilizeze noul remediu în temeiul Legii nr. 87. El nu a contestat eficiența acestuia. Curtea notează, totuși, că reclamantul nu a informat-o cu privire la instituirea și finalizarea unor asemenea proceduri.

36. Rezultă că plîngerea reclamantului cu privire la durata excesivă a procedurilor urmează a fi respinsă în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție pentru neepuizarea căilor de atac interne.

C. Plîngere cu privire la limitarea folosirii restrîngerilor drepturilor

37. De asemenea, reclamantul s-a plîns în temeiul articolului 18 din Convenție coroborat cu articolul 6 că redeschiderea procedurii penale împotriva acestuia a fost una abuzivă. El a susținut că prin acțiunea de redeschidere a procedurilor autoritățile intenționează să-l descurajeze de la revendicarea banilor acordați de Curte în cauza *Banca Vias*.

38. Guvernul a susținut că în prezenta cauză nu au existat indicii că procedurile penale în privința reclamantului au fost redeschise pentru un alt scop decît acela de a rectifica o eroare judiciară. Guvernul a susținut că reclamantul nu a prezentat niciun argument specific în susținerea plîngerii sale dintr-un motiv ulterior.

39. Reclamantul nu a comentat acest fapt.

40. Curtea notează că reclamantul nu a demonstrat în nici un fel dreptul său la banii acordați în temeiul hotărîrii Curții în cauza *Banca Vias* sau că continuarea urmăririi penale a depins cumva de acest drept. Curtea concluzionează, prin urmare, că afirmația reclamantului este nefondată.

41. Prin urmare plîngerea este vădit nefondată și trebuie respinsă în conformitate cu articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

Din aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 21 mai 2015.

Marialena Tsirli
Grefier adjunct

Kristina Pardalos
Președinte